

Danmark scorer højt på god dyrevelfærd for malkekøer

Ny undersøgelse af malkekøernes velfærd i fem EU-lande viser, at velfærd i de danske stalde ligger i den høje ende sammen med Sverige.

De danske malkekøer har det godt. Det viser en undersøgelse, som Fødevarerstyrelsens Videncenter for Dyrevelfærd netop har offentliggjort.

I undersøgelsen har videncentret undersøgt og sammenlignet malkekøernes velfærd i hhv. Danmark, Sverige, Tyskland, Holland og Storbritannien. Undersøgelsen viser, at Danmark og Sverige ligger suverænt i toppen. Storbritannien følger tæt efter, mens Holland og Tyskland ligger i bunden.

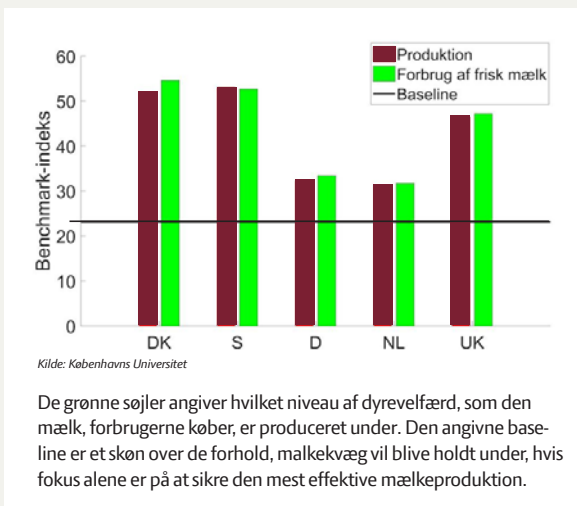
At Danmark og Sverige ligger højt skyldes ifølge analysen især to forhold. Dels at de to lande er de eneste af de fem, der har lovgivning om hold af kvæg med fokus på dyrevelfærd. Dels at der i begge lande er en

relativt høj andel af mælkeproduktionen, som enten er økologisk eller produceres under et dyrevelfærdsmærke.

Lovkrav løfter velfærd

At der er lovgivning med fokus på velfærd i Danmark og Sverige betyder, at de to landes minimumskrav, og dermed den gennemsnitlige velfærd i staldene, ligger relativt højt.

Ser man på nogle af de parametre, som er vægtet i undersøgelsen, og hvor Danmark på grund af lovkrav ligger højt, kan bl.a. nævnes én seng pr. ko, brede gangarealer, adgang til sygeboks, smertelindring ved afhorning, adgang til børster, krav om kloveftersyn og kun ganske få køer i bindestalde.

De grønne søjler angiver hvilket niveau af dyrevelfærd, som den mælk, forbrugerne køber, er produceret under. Den angivne baseline er et skøn over de forhold, malkekvæg vil blive holdt under, hvis fokus alene er på at sikre den mest effektive mælkeproduktion.

Økologi og velfærdsmærke løfter også

Hvad angår økologisk mælkeproduktion og produktion under velfærdsmærker, kan Danmark bryste sig af, at omkring en fjerdedel af producenterne er med i hjerteordningen – enten som økologer eller konventionelle. 13 pct. af mælkeproduktionen i Danmark er økologisk, mens det i Sverige er 17 pct.

Bliv klogere på god dyrevelfærd på årets kvæggkongres, hvor et godt kalve- og koliv er et af de gennemgående temaer.

VIL DU VIDE MERE:
PETER RAUNDAL, PRA@SEGES.DK

Søg erstatning eller dispensation hvis du rammes hårdt på § 3-arealer

SIDE 2

4 gode råd om smittebeskyttelse ved gyllekørsel

SIDE 3

Ny podcast giver dig aktuel kvægviden direkte i ørerne

SIDE 4

TAG MED TIL KVÆGKONGRES 2023

Glæd dig til to dage fyldt med inspirerende indlæg, den nyeste kvægviden, praktiske fif til bedriften og ikke mindst godt netværk.

Kvæggkongressen finder sted 27.-28. februar i Herning

Tilmeld dig på kvæggkongres.dk

27.-28. FEBRUAR
MICH HERNING KONGRES-CENTER
KVÆG KONGRES 2023

Søg erstatning eller dispensation hvis du rammes hårdt på § 3-arealer

Siden 1. juli 2022 er beskyttelsen af § 3-arealer intensiveret. Miljøministeriet kan dog give dispensation eller erstatning

Landbrug & Fødevarer har lavet en guide til Miljøstyrelsens online-ansøgningsportal.

Find guide og ansøgningsskema ved at scanne QR-koden

§ 3-beskyttede arealer som fx enge, strandenge og overdrev har siden 1. juli 2022 hverken måttet omlægges, tilsås, gødes, sprøjtes eller på anden måde jordbehandles eller jordforbedres.

I de helt særlige tilfælde, hvor forbuddet udgør et ekspropriativt indgreb, rummer de nye bestemmelser dog mulighed for, at Miljøministeriet kan yde dispensation eller erstatning.

Det vil bero på en konkret vurdering, om forbuddet i det enkelte tilfælde udgør et ekspropriativt indgreb. Og det er dig som lodsejer, der skal søge om erstatning eller dispensation, evt. med hjælp fra dine konsulenter. I tilfælde, hvor forbuddet udgør ekspropriation, yder Miljøministeriet fuldstændig erstatning for tabet.

Individuel vurdering

Det er Miljøstyrelsen, der vurderer om du bliver atypisk hårdt ramt af forbuddet, og om, der på den baggrund kan gives dispensation eller erstatning. Oplysninger og dokumentation for drift, driftstab, arealstørrelser og hidtidig drift er påkrævet. Du kan både angive tabene på arealerne og for bedriften.

Miljøstyrelsen kan ikke på forhånd give anvisninger til, hvad der regnes for atypisk, men vil vurdere sagerne individuelt. Derfor vil der sandsynligvis være en vis sagsbehandlingstid.

Du skal selv angive, om du foretrækker dispensation eller erstatning. Et velbegrundet valg vil formentligt blive inddraget i vurderingen.

§ 3-arealer må fortsat græsses eller slås, men en intensivning af aktiviteterne vil ofte kræve dispensation. Hvis du er usikker på, om dine arealer er beskyttede, eller om indsatsen på beskyttede arealer forudsætter dispensation, bør du kontakte din lokale konsulent eller kommune.

Du kan også finde en vejledning til at undersøge, om dine arealer er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, ved at søge på *Har du § 3-beskyttet natur på dit landbrug* på Landbrugsinfo.dk.

Kommunen forvalter øvrige aktiviteter

Det er kun Miljøministeriet, der kan dispensere. Øvrige aktiviteter som fx aktiviteter i forbindelse med naturgenopretning og bekæmpelser af invasive arter, der forudsætter dispensation, forvaltes som hidtil af kommunen.

Formålet med lovændringen er at give naturen bedre vilkår på den del af de beskyttede naturtyper, der hidtil har kunnet sprøjtes, gødes og/eller omlægges.

Miljøministeriet forventer, at § 3-arealerne vil skabe bedre levesteder og livsbetingelser for vilde dyr, planter og svampe.

Foto: SEGES Innovation

VIL DU VIDE MERE:

WINNIE HELTBORG, WHB@SEGES.DK

6 punkter til et godt arbejdsmiljø og høj faglighed for udenlandske medarbejdere

Erfaringer fra SEGES Innovations kurser for udenlandske medarbejdere har givet viden om, hvad der er vigtigt for at skabe en høj grad af faglighed og et godt arbejdsmiljø for denne gruppe.

Som led i projekterne Knæk Antibiotikaforbruget og Robuste Kalve afholdt SEGES Innovation i løbet af 2022 fem kurser om god kalvepasning for i alt ca. 150 internationale medarbejdere i kvægbruget.

Formålet med kurserne var at sikre, at alle på bedrifterne bedst muligt kan bidrage til at styrke kalvenes sundhed og i sidste ende også medvirke til at reducere brugen af antibiotika.

På baggrund af samtaler i forbindelse med kurserne og erfaring fra andre projekter med fokus på internationale medarbejdere i landbruget har SEGES Innovation identificeret 6 punkter, der bedst muligt kan sikre et optimalt fagligt grundlag blandt de udenlandske medarbejdere.

1) Husk, at chefen er vigtig

For mange internationale medarbejdere er chefen et meget vigtigt forbillede. Det, som chefen gør og siger, har stor betydning for de internationale medarbejders arbejde og liv i Danmark. Derfor er det vigtigt, at du som chef og leder tænker over det magtforhold, du uægteligt er en del af og er et godt eksempel for alle medarbejdere. Det gælder både i forhold til arbejdet og i forhold til, hvordan I skal omgås hinanden.

2) Sørg for god oplæring

En god og grundig oplæring er et must. Her er det vigtigt, at du giver dig god tid og ikke forventer, at en ny medarbejder kan det hele efter én uge.

3) Skab systematik i arbejdsgangene

Systematik og procedurer er alfa og omega i forhold til at sørge for, at arbejdet udføres korrekt. Fx er brug af tavler en god måde at få styr på arbejdsopgaverne, så medarbejderne er på forkant med, hvad der skal ske.

4) Hav en god tone

En god tone er vigtig ikke alene for medarbejderne og deres mentale trivsel, men også for håndteringen af dyrene på bedriften. Hvis medarbejderne har en irriteret og stresset tone mellem sig, går det let udover dyrene, som så også bliver stressede.

4 gode råd

om smittebeskyttelse ved gyllekørsel

Med fire enkle forholdsregler kan du undgå at sprede smitte rundt i besætningen og videre til andre kvægbesætninger, når du eller maskinstationen bringer gylle ud.

Gyllesæsonen nærmer sig. Og så er det med at huske, at gylle kan indeholde sygdomsfremkaldende smitstoffer, der kan udgøre en risiko for besætningens dyr.

Derfor er det vigtigt, at du tager nogle forholdsregler, så du ikke risikerer at sprede smitte rundt i besætningen eller til andre besætninger.

Hvis du følger disse fire punkter, er din besætning godt rustet mod smitte i gyllesæsonen.

1. Fastlæg kørselsruter ved gyllekørsel

Start med at danne dig et overblik over hvilke kørselsruter, der benyttes i besætningen. Aftal med maskinstationen og/eller traktorføreren, hvilke ruter gyllevognen må køre.

Undlad at bruge de samme kørselsveje, som fodervognen benytter og hold afstand til foderet. Der er ikke lang vej for smitten ind til foderbordet og dyrene via foderet eller hjulene på fodervognen.

Sørg også for at holde afstand til stalde og dyr under kørslen – det gælder også kalve, der går ude i hytter eller i kalvevogne.

2. Undgå spild ved gyllekørsel

Undgå spild ved påfyldning af gylle og under kørsel. Hvis du spilder gylle, er der risiko for, at andre køretøjer kører henover og spreder smitte rundt. Hvis uheldet alligevel er ude, så sørg for at have en procedure for, hvordan du vil håndtere spild.

3. Stil krav til maskinstationen om rent udstyr ved gyllekørsel

Der er ikke kun risiko for at sprede smitte internt på ejendommen, men også mellem ejendomme via gylleforurenede køretøjer og udstyr. Derfor bør du stille krav til maskinstationen om at komme med rent og desinficeret udstyr.

Hvis gyllevognen efter brug vaskes og desinficeres på ejendommen, skal vaskepladsen være placeret et sted, hvor vaskevandet ikke kan ende i foderet eller i nærheden af dyr.

Vær også opmærksom på, at små dråber, der opstår under vask – så de kaldte aerosoler – heller ikke må kunne drive ind over foder eller dyr, da de er en meget effektiv smittespredere.

Se filmen *Spred gylle med omtanke* – gode råd ved kørsel med kvæggylle på SEGES TV

4. Oplys maskinstation om status ved offentligt tilsyn før gyllekørsel

Hvis besætningen er underlagt offentligt tilsyn, fx hvis den er i salmonellaniveau 2, gælder der særlige regler. Her skal håndtering af gylle foregå efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Landmanden er forpligtet til at oplyse maskinstationen om sin status.

VIL DU VIDE MERE:
BETINA TVISTHOLM, BETV@SEGES.DK

For mange internationale medarbejdere er chefen et meget vigtigt forbillede.
Foto: SEGES Innovation

5) Håndtér sprogbarrierer

Både danske og internationale medarbejdere kan have svært ved at udtrykke sig på engelsk, og det kan give anledning til misforståelser om opgavernes udførelse i det daglige samarbejde. Her er det vigtigt at have en klar ide om, hvordan du håndterer og overkommer sprogbarrierer.

6) Tag ansvar

Det er vigtigt, at du som leder af en international arbejdsplads tager ansvar, selvom du i nogle tilfælde kan have svært ved at kommunikere med medarbejderne. I stedet for at overlade tolkningen til en anden kan du fx

gøre brug af tegninger, fotos og/eller små film til at hjælpe med gøre dit budskab tydeligere.

VIL DU VIDE MERE:
ASTRID STAMPE LOVELADY, ASSL@SEGES.DK

FÅ INSPIRATION

På Landbrugsinfo.dk kan du finde mere inspiration til ledelse af og arbejdsmiljø på en international arbejdsplads. Søg efter:

- *Working with cattle*
- *Sådan kan du skabe en attraktiv, international arbejdsplads i landbruget*
- *Tips for a good start at a Danish farm*

Husk den lovpligtige uddannelse i arbejdsmiljø

Bedrifter med flere end ni medarbejdere skal have en arbejdsmiljørepræsentant, som har gennemgået den lovpligtige uddannelse i arbejdsmiljø.

Men på alle bedrifter, hvor ledelsen gerne vil øge sikkerheden og tiltrække de bedste medarbejdere med et godt arbejdsmiljø, er det relevant, at mere end en medarbejder ved, hvad et godt arbejdsmiljø indebærer.

Derfor er det en god ide at lade flere medarbejdere gennemgå uddannelsen og som ejer selv tage med, så I har et fælles grundlag, når I kommer hjem fra kurset.

Næste tredages kursus er i Vissenbjerg 21.-22. februar og 9. marts.

Læs mere og tilmeld på www.seges.dk/da-dk/kurser-og-uddannelser/arbejdsmiljoe

KvægLyt: Ny podcast giver dig aktuel kvægviden direkte i ørerne

I den nye podcastserie KvægLyt kommer du en klovspalte dybere i udvalgte nyheder fra KvægNyt med spændende interviews og politiske kommentarer.

Vil du gerne lidt dybere ned i det faglige stof og høre de politiske budskaber fra hestens egen mund? Eller har du det bare bedre med at lytte end at læse?

Så har du nu mulighed for få udvalgte nyheder fra KvægNyt uddybet direkte i ørerne med Landbrug & Fødevarer Kvægs nye podcastserie KvægLyt.

Spændende interviews

Podcasten KvægLyt udkommer samtidig med KvægNyt hver tredje uge. Her har redaktionen udvalgt to af de mest aktuelle og relevante nyheder

og tager en uddybende snak om emnerne med de spændende fagfolk, der står bag.

Du får også en kommentar med fra L&F Kvægs top om aktuelle emner, der rør sig i kvægbruget her og nu – og indblik i, hvordan Landbrug & Fødevarer arbejder med dem. Det er ingen forudsætning, at du har læst KvægNyt for at lytte til KvægLyt.

Nem måde at få viden på

Hos formandskabet i Landbrug & Fødevarer Kvæg er der flere grunde til, at man lancerer en podcastserie:

"Rigtigt mange går og lytter til podcast, når de arbejder i stalden og marken. Det gælder også mine egne medarbejdere. Det handler om at flytte viden ud til så mange som muligt," forklarer formand, Christian Lund, som selv lytter til podcast, når han sidder i bilen.

Sektordirektør Ida Storm sætter pris på muligheden for at komme lidt dybere ned i nogle af de faglige nyheder, end man kan med den korte tekst i KvægNyt.

"Og så giver det os mulighed for at sætte lidt flere ord på de politiske sager, som vi arbejder med, end vi ellers har mulighed for," forklarer hun.

Næstformand, Karsten Willumsen ser podcast som en personspecifik radio, hvor man kan høre lige det, der interesserer en og få viden på en nem måde.

"Det er også en god måde at optimere sin tid på, fordi man kan lave noget andet, imens man lytter," lyder det fra Karsten Willumsen.

Lyt med allerede nu

I den første episode af KvægLyt fortæller Ida Storm hvilke politiske opgaver, sektor Kvæg tager fat på i det nye år. På den faglige side kan du blive klogere på smitteforebyggelse ved gyllekørsel og på det gode arbejdsmiljø med udenlandske medarbejdere.

Du finder KvægLyt ved at søge på 'KvægLyt' i din podcast-app på telefonen. Eller scan QR-koden her.

Husk egenkontrol med vand fra egne boringer

Ny revideret branchekode indeholder nu kontrol med 'vand af god kvalitet' fra egen boring.

Fra 1. januar 2023 er der indført egenkontrol med vand fra egne boringer. Det betyder, at alle mælkeproducenter er forpligtet til at sikre overvågningen af vandkvaliteten, så mælkekvaliteten ikke forringes.

Landbrug & Fødevarer har i samarbejde med Mejeriforeningen udarbejdet 5. udgave af Branchekoden for Mælkeleverende Besætninger, som er vurderet af Fødevarestyrelsen.

Denne 5. udgave erstatter den tidligere Branchekode fra december 2017. Branchekoden gælder fra 1. januar 2023. Af væsentlige ændringer i 5. udgave er indførelse af kontrol med 'vand af god kvalitet' fra egen boring. Denne erstatter 'forenklet kontrol' for mælkeleverende besætninger, som drikkevandsbekendtgørelsen ikke længere giver mulighed for.

VIL DU VIDE MERE: CLAUS HEGGUM, CHG@LF.DK

Valg til bestyrelsen i Landbrug & Fødevarer Kvæg

Der er valg til sektorbestyrelsen for Landbrug & Fødevarer Kvæg på årsmødet 27. februar.

Vil du stemme eller være kandidat, kan du læse mere på kvaegkongres.dk.

Fristen for at stille op som kandidat er 9. februar kl. 10. Afstemningen til sektorbestyrelsen foregår digitalt og kræver tilmelding. Vil du stemme til valget, skal du tilmelde sig senest 20. februar kl. 10.

Kontakt Lisbeth Gøtzsche på lgt@lf.dk, hvis du har spørgsmål om valget.

